

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY BIERUTÓW
DLA TERENÓW POŁOŻONYCH WE WSI KIJOWICE (DZ. NR 131/I)

AUTOR:

mgr inż. Robert Flis

październik 2018 r.
(aktualizacja - luty 2019 r.)

1. WSTĘP.....	5
2. PRZEDMIOT I CEL OPRACOWANIA PROGNOZY.....	5
3. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	6
3.1. CEL OPRACOWANIA ORAZ ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	6
3.2. POWIĄZANIE ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
4. METODOLOGIA ZASTOSOWANA PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	7
5. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA	7
5.1. CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA.....	7
5.1.1. LOKALIZACJA	7
5.1.2. MORFOLOGIA.....	8
5.1.3. BUDOWA GEOLOGICZNA	8
5.1.4. WARUNKI WODNE	8
5.1.5. WARUNKI GLEBOWE	8
5.1.6. ŚWIAT ROŚLINNY I ZWIERZĘCY.....	9
5.1.7. WARUNKI KLIMATYCZNE.....	9
5.2. OCENA STANU ŚRODOWISKA I JEGO ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ.....	9
6. SKUTKI I OCENA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	10
6.1. OCENA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z PUNKTU WIDZENIA JEGO ZGODNOŚCI Z UWARUNKOWANIAM I OKREŚLONYMI W OPRACOWANIU EKOLOGICZNYM	10
6.2. OCENA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU Z PUNKTU WIDZENIA SKUTECZNOŚCI OCHRONY RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ.....	10
6.3. OCENA USTALEŃ PROJEKTU Z PUNKTU WIDZENIA WŁAŚCIWYCH PROPORCJI POMIĘDZY TERENAMI O RÓŻNYCH FORMACH UŻYTKOWANIA.....	10
6.4. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU	10
6.5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	11
6.6. SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM, W TYM PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	12
6.6.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA.....	12
6.6.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI.....	12
6.6.3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ.....	12
6.6.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE.....	13
6.6.5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA GLEBĘ I POWIERZCHNIĘ ZIEMI	13
6.6.6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ, UKSZTAŁTOWANIE TERENU	13
6.6.7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT	13
6.6.8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY	13
6.6.9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE.....	13
6.6.10. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE	14
6.7. EMISJA PÓŁ ELEKTROMAGNETYCZNYCH.....	14
6.8. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	14
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW I OBIEKTÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE.....	14
7.1. OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE FORMAMI OCHRONY PRZYRODY	14
7.2. GRUNTY ROLNE I LEŚNE.....	16
7.3. OBSZARY Z UDOKUMENTOWANYMI ZŁOŻAMI SUROWCÓW NATURALNYCH I REGIONALNYMI ZASOBAMI WÓD.....	16
7.4. OCHRONA KRAJOBRAZU KULTUROWEGO, DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	16

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	16
8.1. DOKUMENTY NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I WSPÓLNOTOWYM.....	16
8.2. DOKUMENTY NA SZCZEBLU KRAJOWYM.....	17
8.3. DOKUMENTY NA SZCZEBLU WOJEWÓDZKIM.....	17
9. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ZAPISÓW ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM.....	17
10. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA.....	18
10.1. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	18
10.2. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM.....	18
10.3. OCENA MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ELIMINUJĄCYCH LUB OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W TYM NA KRAJOBRAZ, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	19
10.4. PROPOZYCJE INNYCH USTALEŃ SPRZYJAJĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA.....	19
11. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ PROPOZYCJE CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	19
12. STRESZCZENIE	20

1. WSTĘP

Niniejsza prognoza została wykonana w związku z wymogiem art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081). Zakres merytoryczny prognozy przyjęto zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Ponadto jako podstawę prawną przy sporządzaniu niniejszej prognozy przyjęto inne obowiązujące akty prawne, w szczególności:

- ✓ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.),
- ✓ ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.),
- ✓ ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945),
- ✓ ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161),
- ✓ ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268),
- ✓ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71),
- ✓ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

W przedstawionej prognozie oddziaływania na środowisko wykorzystano następujące materiały:

- ✓ projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bierutów dla terenów położonych we wsi Kijowice (dz. nr 131/1),
- ✓ projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Kijowice II,
- ✓ miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obrębu wsi Kijowice (uchwała nr XXVIII/256/12 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 11 grudnia 2012 r.),
- ✓ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bierutów (uchwała nr XLV/389/10 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 29 kwietnia 2010 r. z późn. zm.),
- ✓ Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Bierutów (Fizjo – Geo, 2008 r.),
- ✓ Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Dolnośląskiego, Perspektywa 2020 (uchwała nr XLVIII/1622/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2014 r.),
- ✓ Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Bierutów na lata 2014 - 2020 r., (uchwała nr XLIX/434/14 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 23 października 2014 r.),
- ✓ Program ochrony środowiska dla Gminy Bierutów (Management Services, październik 2003 r.),
- ✓ Bierutów – inwentaryzacja stanowisk roślin chronionych (Paweł Kwiatkowski, Uniwersytet Wrocławski – Instytut Botaniki, 1993 r.),
- ✓ Chronione gatunki zwierząt gminy Bierutów (zespół pod kierownictwem J. Błachuta oraz J. Witkowskiego, 1993 r.),
- ✓ Plan zadań ochronnych (ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska Dz. U. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 1690 z późn. zm.).

2. PRZEDMIOT I CEL OPRACOWANIA PROGNOZY

Przedmiotem prognozy jest ocena ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bierutów dla terenów położonych we wsi Kijowice (dz. nr 131/1) oraz określenie przewidywanych skutków wpływu projektowanych zmian, na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bierutów, jako dokument określający politykę przestrzenną gminy, zostało przyjęte w 2010 r. Przeprowadzana aktualnie zmiana (zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) obejmuje tylko taki zakres, jaki ustaliła w uchwale o przystąpieniu Rada Miejska w Bierutowie. Konsekwencją tego, ocenie poddane powinny zostać tylko zmiany jednostkowe, dotyczące obszaru objętego granicą opracowania. Jednakże prognoza została potraktowana bardziej kompleksowo i zapisy wraz z naniesionymi zmianami (dotyczącymi uwarunkowań i projektowanych kierunków zmian) przeanalizowano w szerszej perspektywie.

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu zmiany studium, założeń ochrony środowiska, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania, dokumentów dotyczących stanu środowiska przyrodniczego, w aspekcie istniejących przepisów prawnych, m.in. z zakresu ochrony środowiska.

3. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

3.1. CEL OPRACOWANIA ORAZ ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Uchwałą nr XXIII/182/16 z dnia 22 września 2016 r. Rada Miejska w Bierutowie przystąpiła do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bierutów dla terenów położonych we wsi Kijowice - dz. nr 131/1.

Zachodzące na terenie gminy zmiany wpłynęły na potrzebę aktualizacji polityki przestrzenno – gospodarczej, wyrażonej w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jej nadrzędnym celem było wskazanie nowego przeznaczenia terenów (pod zabudowę mieszkaniowo-usługową).

Jednocześnie należy stwierdzić, iż trwające prace planistyczne dotyczące zmiany obowiązującego planu dla wsi Kijowice, pozwoliły na dokładne zweryfikowanie wszelkich założeń środowiskowo – przyrodniczych.

Aktualny tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bierutów przyjęty przez Radę Miejską w Bierutowie uchwałą Nr XLV/389/10 z dnia 29 kwietnia 2010 r. z późn. zm. podzielony jest na dwie zasadnicze części: *uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bierutów* – obejmujące charakterystykę warunków naturalnych, uwarunkowań kulturowych, uwarunkowań demograficznych, uwarunkowań wynikających z własności terenów, zagospodarowania przestrzennego, jakości życia mieszkańców oraz zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych oraz *kierunki zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bierutów* – obejmujące: rezerwy terenowe, tereny zainwestowane oraz tereny wskazane do zainwestowania o różnych funkcjach, komunikację, infrastrukturę techniczną, obszary i obiekty objęte ochroną, w tym elementy przyrodnicze i kulturowe, tereny wymagające przekształceń i rehabilitacji, obszary kwalifikowane do objęcia planami miejscowymi.

Zmiany dokonane w projekcie objęły:

- ✓ część rysunkową, gdzie na działce nr 131/1 wprowadzono nowy teren, w ramach którego zmienia się sposób zagospodarowania,
- ✓ część I tekstu (uwarunkowania), gdzie wprowadzono: analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne, możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz bilans terenów,
- ✓ część II tekstu (kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów wskazanych do zainwestowania - etap 2), gdzie dla nowego terenu M/U 1 - KIJOWICE wprowadzono zasady zainwestowania oraz zasady ochrony cennych elementów przyrodniczych i elementów dziedzictwa kulturowego.

3.2. POWIĄZANIE ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

W myśl przepisów prawa, projekt zmiany studium winien być zgodny z obowiązującymi dokumentami strategicznymi, sporządzanymi zarówno na poziomie lokalnym, jak i ponadlokalnym. Uwzględniając te powiązania należy stwierdzić, iż omawiany dokument, ze względu na swój jednostkowy charakter zmian, nie narusza:

- ✓ postulatów zawartych w Programie ochrony środowiska dla gminy Bierutów dotyczących m. in. poprzez wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony powierzchni ziemi, w tym gruntów rolnych i leśnych,
- ✓ postulatów zawartych w Strategii rozwoju powiatu oleśnickiego dotyczących m. in. realizacji wytyczonych celów strategicznych (wizja, cele, priorytety) tj. wielofunkcyjny rozwój gminy, poprawa jakości środowiska naturalnego, ochrona dziedzictwa kulturowego.

Zgodnie z pismem nr IRT/ZPP.422-34/4124/16 z dnia 3 stycznia 2017 r. Zarządu Województwa Dolnośląskiego, na terenie objętym zmianą studium nie występują szczegółowe zadania dla realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim określone w *Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego*.

4. METODOLOGIA ZASTOSOWANA PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę sporządzono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan informacji o środowisku przyrodniczym oraz przewidywanych kierunkach zainwestowania i zagospodarowania terenów. Ustosunkowano się do projektu, zwłaszcza przyjętych w nim założeń ochrony środowiska. Wskazano potencjalne zagrożenia oraz przedstawiono rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ ustaleń zmiany studium na środowisko. Wykonanie prognozy poprzedziła wizja terenowa.

Wszelkie wykorzystane informacje oparto na materiałach środowiskowych oraz planistycznych, wykonanych na przedmiotowym terenie. Ponadto ocena ewentualnej degradacji i zagrożeń środowiska, jakie mogą wystąpić przy zagospodarowaniu, oparta została na danych dotyczących inwestycji o podobnym charakterze, lokalizowanych na obszarach o zbliżonych uwarunkowaniach przyrodniczych.

5. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

5.1. CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA

5.1.1. LOKALIZACJA

Obszar opracowania znajduje się we wschodniej części wsi Kijowice. Swoim zasięgiem obejmuje działkę rolną nr 131/1 o powierzchni ok. 0,28 ha. Aktualnie teren pozostaje niezainwestowany. Od północy obszar graniczy z drogą gminną.

*fot. 1. Obszar objęty projektem zmiany studium - lokalizacja
(źródło - wizja terenowa, październik 2018 r.)*

5.1.2. MORFOLOGIA

Według podziału Polski na jednostki fizyczno – geograficzne teren ten należy do makroregionu Niziny Śląskiej, mezoregionu Równiny Oleśnickiej, mikroregionu Równiny Oleśnicko – Bierutowskiej. Podłoże budują formy pochodzenia lodowcowego wykształcone w formie wysoczyzny morenowej płaskiej, na które nakładają się pokrywy akumulacji dna doliny rzecznej. Teren płaski o spadkach w przedziale 2 – 3%. Powierzchnia terenu wykazuje nachylenie południowe, w kierunku rzeki Widawy.

5.1.3. BUDOWA GEOLOGICZNA

W rejonie opracowania występuje budowa geologiczna typowa dla wysoczyzny morenowej płaskiej. Główne utwory budujące wysoczyznę to gliny morenowe reprezentowane przez gliny, gliny piaszczyste, w stanie twardoplastycznym w stropie czasem plastycznym o miąższości zróżnicowanej. Miąższość glin morenowych przekracza na całym terenie 3,0 metry. Gliny morenowe miejscami są przykryte przez piaski wodno – lodowcowe. Występują głównie piaski drobne.

W terenie badań nie stwierdzono występowania udokumentowanych złóż surowców mineralnych.

5.1.4. WARUNKI WODNE

Analizowany obszar pod względem hydrogeologicznym teren należy do regionu Niecki Wrocławskiej, podregionu Wrocławskiego (XV₂). Odwadniany jest bezpośrednio przez rzekę Widawę (ciek II rzędu, prawobrzeżny dopływ Odry). W granicach opracowania nie występują wody powierzchniowe. Główne zasoby wód podziemnych wiążą się z utworami trzecio – oraz czwartorzędowymi, spośród których wody czwartorzędowe stanowią najczęściej ujmowany poziom wodonośny.

5.1.5. WARUNKI GLEBOWE

Obszar opracowania stanowią niezabudowane grunty użytkowane rolniczo - pole uprawne. W ewidencji gruntów działka nr 131/1 figuruje jako grunt orny klasy RVI.

Na tym terenie występują gleby wytworzone z piasków gliniastych mocnych, piasków gliniastych lekkich, piasków słabo gliniastych, podścielone piaskami luźnymi. Gleby mało żyzne okresowo przesuszane, ubogie w składniki pokarmowe. Gleby tworzą kompleks przydatności rolniczej żytni słaby i żytni najslabszy.

5.1.6. ŚWIAT ROŚLINNY I ZWIERZĘCY

Przedmiotowy teren nie stanowi ważnego elementu w systemie przyrodniczym gminy Bierutów mimo, że teren leży w granicach obszaru Natura 2000 PLH020065 Bierutów. Obszar opracowania, ze względu na swój rolniczy charakter (pole uprawne), nie odznacza się szczególnymi walorami przyrodniczymi. Nie stanowi miejsca występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt. Na terenie brak naturalnej szaty roślinnej.

5.1.7. WARUNKI KLIMATYCZNE

Obszar opracowania, wraz z całą niziną częścią Dolnego Śląska, należy do najcieplejszych regionów klimatycznych kraju. Według regionalizacji klimatologicznej powiat położony jest w zasięgu regionu śląsko – wielkopolskiego, znajdującego się pod dominującym wpływem mas powietrza oceanicznego. Średnia temperatura stycznia wynosi około -1,5°C, średnia temperatura lipca to 18,2°C. Czas trwania zimy 60 dni, czas trwania lata 98 dni. Opad roczny wynosi około 610 mm. Dominują wiatry o składowej zachodniej z dość znacznym udziałem wiatrów południowych. Średnie prędkości wiatru wynoszą 2,3 m/s. Topoklimat wysoczyzny jest typowy dla terenów, płaskich, z płytkim poziomem wody gruntowej, nie predysponowany do gromadzenia się mgieł i tworzenia się zastoisk zimnego powietrza. Teren poprawnie nawietrzany i poprawnie przewietrzany, przeciętnie nasłoneczniony.

5.2. OCENA STANU ŚRODOWISKA I JEGO ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ

Stan środowiska przyrodniczego, jako układ dynamicznie powiązanych komponentów, zależy w znacznym stopniu od działalności człowieka. Im jest ono bardziej wrażliwe na określony bodziec, tym mniej na niego odporne i odwrotnie. O odporności środowiska przyrodniczego decyduje m. in.: – *rodzaj utworów powierzchniowych i ich przepuszczalność* – występowanie gruntów organicznych, zwiększa podatność na kumulację zanieczyszczeń, a utworów przepuszczalnych przyczynia się do możliwości migracji zanieczyszczeń, – *jakość gleb* – im jest wyższa klasa bonitacyjna, tym większy jest potencjał przyrodniczy, – *pokrywa roślinna* – występowanie trwałej pokrywy roślinnej, wpływa na absorpcję zanieczyszczeń, – *głębokość zalegania wód gruntowych* – płytsze zaleganie wód zwiększa podatność na zmiany stosunków wodnych tj. obniżenie zwierciadła wód podziemnych oraz możliwość zanieczyszczeń.

*fot. 2. Obszar objęty projektem zmiany studium - istniejący stan
zagospodarowania (Źródło - wizja terenowa, październik 2018 r.)*

Działka nr 131/1 to tereny rolnicze (poła uprawne). Aktualny stopień zagospodarowania powoduje, iż charakteryzuje się on osłabionymi możliwościami samoregulacji. Dotychczasowa działalność niewątpliwie stała się przyczyną pomniejszenia naturalnej aktywności biologicznej powierzchni ziemi, zmiany właściwości fizycznych gleb. Funkcję przyrodniczą pełni przede wszystkim roślinność uprawiana na rozpatrywanym terenie.

Spośród istniejących zagrożeń dla środowiska na dzień sporządzania prognozy należy wymienić zbyt intensywną gospodarkę rolną, która ze względu na stosowanie środków chemicznych, może doprowadzić do skażenia gruntu, zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych.

Postanowienia zmiany studium nie stanowią przyczyny istotnego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do stanu obecnego.

6. SKUTKI I OCENA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

6.1. OCENA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z PUNKTU WIDZENIA JEGO ZGODNOŚCI Z UWARUNKOWANIAMI OKREŚLONYMI W OPRACOWANIU EKOFIZJOGRAFICZNYM

Ustalenia zmiany studium respektują zasadnicze postulaty zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym tj. wprowadzenie regulacji w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, odpadami, zaopatrzenia w ciepło, sposobów kształtowania zabudowy i urządzania terenów poprzez koncentracji nowej zabudowy wokół istniejących układów przestrzennych i zachowanie spójności rozwijanej zabudowy z istniejącą .

6.2. OCENA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU Z PUNKTU WIDZENIA SKUTECZNOŚCI OCHRONY RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

Analizowany obszar z uwagi na swoje położenie oraz sposób zagospodarowania, stanowi fragment większego ekosystemu rolnego. W obszarach koncentracji zabudowy oraz tras komunikacyjnych bioróżnorodność jest najmocniej ograniczona. Realizacja zmiany studium niewątpliwie będzie przyczyną przekształcenia dotychczasowego charakteru gruntów, zniszczenia biologicznie czynnej warstwy gleby, wzrostu zapotrzebowania na wodę oraz ilości ścieków odprowadzanych pośrednio do środowiska. Jest to jednak proces naturalny, związany z rozwojem gospodarczym i podnoszeniem poziomu życia ludzi. Świadomość istnienia i oddziaływania wielu czynników jest niezwykle ważna z punktu widzenia oceny skuteczności ochrony zasobów środowiska. Nie należy przy tym zapominać, iż część biotopów, które dziś uznajemy za godne ochrony – ma charakter wtórny, a ich skład gatunkowy pozostaje w ścisłej zależności z działalnością człowieka i przekształconym środowiskiem.

Ocenia się, iż zarówno skala, jak i forma zaproponowanego zainwestowania, nie powinna w sposób znaczący wpłynąć na stan aktualnej różnorodności biologicznej. Projekt przewidując przede wszystkim rozwój terenów mieszkaniowych, nakłada obowiązek spełnienia szeregu warunków i ograniczeń dotyczących sposobu ich zagospodarowania – co minimalizuje skalę potencjalnego oddziaływania. Do korzystnych rozwiązań należy zaliczyć m. in.: rozwój zagospodarowania w ramach istniejących jednostek osadniczych, możliwość wprowadzania zielni – jako elementu podstawowego przeznaczenia terenu, określenie udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej, powierzchni zabudowy.

6.3. OCENA USTALEŃ PROJEKTU Z PUNKTU WIDZENIA WŁAŚCIWYCH PROPORCJI POMIĘDZY TERENAMI O RÓŻNYCH FORMACH UŻYTKOWANIA

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany studium, dotychczasowy procent udziału terenów rolniczych ulegnie pewnemu pomniejszeniu. Jednakże rozwój nowego zainwestowania przewidziany został w na przeciw istniejącej zabudowy. Ponadto przestrzeganie zapisów, dotyczących powierzchni zabudowy, pozostawienia określonej powierzchni biologicznie czynnej na terenach wskazanych do zabudowy, w sposób maksymalny ograniczy ingerencję na środowisko i spowoduje ograniczone zmiany w dotychczasowym sposobie użytkowania terenów.

6.4. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU

Przypuszcza się, że dotychczasowe oddziaływanie na środowisko i krajobraz zostanie utrzymane na ogólnie zadowalającym poziomie. Nowe zainwestowanie (ze względu na swoją niewielką skalę oraz mieszkaniowy charakter) nie wpłynie znacząco na środowisko.

Należy przy tym pamiętać, iż przedmiotem analizy jest dokument o dużej ogólności i dodatkowe ograniczenia i zalecenia zostaną określone na etapie sporządzania planu miejscowego oraz na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę konkretnej inwestycji.

Rezultat realizacji ustaleń zmiany studium będzie uzależniony przede wszystkim od szczegółowych zapisów planu miejscowego, rodzaju zainwestowania oraz od poszczególnych komponentów środowiska, na które będzie ono wpływać. Na tym etapie procesu inwestycyjnego (ramowe kierunki określone w studium) można określić jedynie potencjalne skutki, jakie może wywołać zainwestowanie. Należy oczywiście zdawać sobie sprawę, iż pełną odpowiedzialność za prawidłową realizację ustaleń analizowanego dokumentu i właściwe zaimplementowanie do procesu decyzyjnego zasad gospodarki przestrzennej, ponoszą inwestorzy oraz władze publiczne zaangażowane w ten proces.

Prognozowane skutki, wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu, przedstawiono w poniższej tabeli:

- ++ Realizacja zadania spowoduje znaczące pozytywne oddziaływanie na analizowany element
+ Realizacja zadania spowoduje umiarkowane pozytywne oddziaływanie na analizowany element
O Realizacja zadania nie wpływa w sposób zauważalny na analizowany element
+/- Realizacja zadania spowoduje zarówno pozytywne jak i negatywne oddziaływania i skutki na analizowany element

Przeznaczenie terenu	formy ochrony przyrody	ludzie	zwierzęta	rośliny	woda	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
Tereny wskazane do zainwestowania o charakterze wiejskim - o wiodącej funkcji: mieszkalnictwo i usługi	+/-	++	+/-	+/-	O	+/-	O	+	+/-	O	O	++
<p>Na terenach tych nastąpi uporządkowanie lub stworzenie nowej struktury funkcjonalno – przestrzennej, związane z zabudową mieszkaniową i/lub usługową.</p> <p>Poprawa jakości życia mieszkańców, poprzez polepszenie warunków zamieszkiwania. Jednocześnie wzrost zainwestowania spowoduje ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, walorów produkcyjnych niektórych terenów rolnych. Wzrośnie także emisja ścieków, odpadów, hałasu, spalin, jednak będzie to proces rozłożony w czasie. Wielkość wymienionych wpływów będzie zależeć od intensywności i rodzaju zainwestowania.</p> <p>Oddziaływanie stałe, o zauważalnej intensywności przekształceń, o zasięgu lokalnym.</p>												

Tab. 1. Ocena skutków zmian zagospodarowania terenu na środowisko przyrodnicze.

6.5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Analizowane tereny, pod względem stanu i funkcjonowania środowiska, zaliczyć można do czystych ekologicznie. Ze względu na prowadzoną na tym terenie gospodarkę rolną (pole uprawne) omawiany obszar stopniem naturalności. Ustalenia projektu zasadniczo nie przewidują wprowadzenia zainwestowania powodującego znaczne obciążenie dla środowiska.

Wieś Kijowice, pod względem stanu i funkcjonowania środowiska, można zaliczyć do stosunkowo czystych ekologicznie. Analizowany obszar, ze względu na prowadzoną na tym terenie gospodarkę rolną (pole uprawne) cechuje się małym stopniem naturalności. Ustalenia projektu zasadniczo nie przewidują wprowadzenia zainwestowania mogącego powodować znaczne obciążenie dla środowiska.

W celu zmniejszenia ewentualnych negatywnych skutków zagospodarowania i przeciwdziałania niekorzystnym wpływom dokument wprowadza zapisy:

- ✓ pozostawienia powierzchni biologicznie czynnej na poziomie minimalnie 40%,
- ✓ wprowadzenia powierzchni zabudowy - maksymalnie na 40% rozpatrywanego obszaru.

Wprowadzanie innych rozwiązań minimalizujących skutki ewentualnego zainwestowania w tych terenach, dopuszcza się na etapie sporządzania planu miejscowego.

Należy przy tym pamiętać, iż studium jest bardzo ogólnym dokumentem, więc ustalenie właściwego wpływu na środowisko następować będzie częściowo na etapie sporządzania planu miejscowego a przede wszystkim w momencie realizacji konkretnej inwestycji (przy uzyskaniu pozwolenia na budowę).

6.6. SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM, W TYM PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

6.6.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA

Różnorodność biologiczna, na skutek ustaleń zmiany studium zostanie w pewien sposób ograniczona. Wpływ na zwierzęta i rośliny będzie związany przede wszystkim z trwałym ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej i otwartej przestrzeni (ogrodzone działki budowlane). Wprowadzenie zabudowy może spowodować nieznaczny spadek ilości gatunków migrujących oraz ograniczenie siedlisk roślinnych. Jednakże poszerzenie granic zagospodarowania przewidziane zostało w najbliższym sąsiedztwie terenów już zainwestowanych lub wskazanych do zainwestowania, gdzie środowisko przyrodnicze jest w dużym stopniu zantropogenizowane.

Różnorodność biologiczna, na skutek realizacji ustaleń zmiany studium może w nieznaczny sposób zostać ograniczona. Wpływ na zwierzęta i rośliny będzie związany przede wszystkim z trwałym ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej i otwartej przestrzeni (ogrodzone działki budowlane). Wprowadzenie nowego zainwestowania oraz rozbudowa układu komunikacyjnego może nieznacznie ograniczyć obszar migracji zwierząt, jednak biorąc pod uwagę fakt, iż poszerzenie zainwestowania przewidziano na tereny w dużym stopniu już zantropogenizowane (w najbliższym sąsiedztwie terenów już zainwestowanych lub wskazanych do zainwestowania w obowiązującym planie) omawiany wpływ będzie nieznaczny.

Projekt poprzez określenie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenów tj. powierzchnia zabudowy, powierzchnia biologicznie czynna, założenie możliwości wprowadzania zieleni jako nieodzownej formy przeznaczenia terenów – minimalizuje potencjalne zagrożenie.

6.6.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Realizacja ustaleń niniejszego projektu na człowieka ograniczy się w zasadzie do powiększenia terenów zainwestowanych. Omawiany dokument, zmieniając dotychczasową strukturę funkcjonalno – przestrzenną na niewielkim obszarze, jednocześnie wprowadza elementy zagospodarowania, które w przyszłości podniosą atrakcyjność zamieszkania i inwestowania na tych terenach. Studium regulując podstawowe kwestie dotyczące zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną, ciepło, gospodarki odpadami, odprowadzenia ścieków, przyczynia się do zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym należy uznać, iż ogólnie zapisy dotyczące przeznaczenia terenów, przy zachowaniu wszystkich zakazów i nakazów, nie powinno stwarzać ponadnormatywnego zagrożenia dla zdrowia oraz życia ludzi.

6.6.3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ

Odnosnie ustaleń dotyczących wód, analizowany projekt nie wprowadza żadnych elementów, mogących w znaczący sposób oddziaływać na ten komponent środowiska – szczególnie, że w granicach opracowania nie występują wody powierzchniowe. Jednak z uwagi na konieczność ochrony warunków gruntowo – wodnych studium zawiera prawidłowe regulacje:

- ✓ w zakresie zaopatrzenia w wodę – planuje się dalszy rozwój systemów wodociągowych i zaopatrzenia w wodę,
- ✓ w zakresie odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków – przewiduje się dalszy rozwój systemów sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej.

Przedstawione rozwiązania należy uznać za wystarczające, prawidłowe i służące ochronie wód.

6.6.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE

Skutki realizacji ustaleń zmiany studium, przejawiające się emisją zanieczyszczeń do atmosfery, związane będą ściśle z przyszłą zabudową. Źródła emitowanych zanieczyszczeń będą stanowiły głównie systemy grzewcze budynków oraz obsługujący te tereny trasy komunikacyjne.

Jednak ze względu na skalę wprowadzanych zmian oraz zapisy projektu zmiany studium wpływ nie będzie znaczący.

6.6.5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA GLEBĘ I POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Wpływ realizacji ustaleń zmiany studium na glebę, dotyczyć będzie przede wszystkim degradacji jej wierzchniej warstwy oraz ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, na obszarach przeznaczonych pod zabudowę. W celu redukcji ewentualnego negatywnego wpływu, zmiana studium wprowadza zapisy ograniczające powierzchnię zabudowy oraz mówiące o zapewnieniu minimum powierzchni biologicznie czynnej. Przewidywany wpływ na powierzchnię ziemi będzie więc znikomy i związany głównie z przekształceniami powodowanymi pracami ziemnymi towarzyszącymi wprowadzanej zabudowie oraz infrastrukturze technicznej.

6.6.6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ, UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Zmiana studium, zakładając rozwój terenów mieszkaniowych i usługowych, wprowadzi do obecnego krajobrazu elementy zurbanizowane. Jednakże nowe zainwestowanie, ze względu na przewidywaną koncentrację w ramach sąsiedniej zabudowy, nie naruszy aktualnych walorów obszaru w skali makro. Ponadto ustalenia dokumentu ściśle limitują wielkość i kształt przyszłej zabudowy, co ograniczy skalę przekształceń omawianego elementu środowiska.

6.6.7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT

Skutki realizacji ustaleń projektu na klimat, są trudne do określenia w krótkiej perspektywie czasowej, co w dużej mierze wynika z ich ograniczonego charakteru i niewielkich rozmiarów wprowadzanego zainwestowania (zmiana studium dotyczy jednej działki). Można jedynie stwierdzić, iż projekt nie zawiera elementów stanowiących poważne zagrożenie dla tego komponentu środowiska.

6.6.8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY

Brak pomiarów hałasu drogowego na terenie gminy uniemożliwia jednoznaczne określenie przekroczeń wartości dopuszczalnych w powyższym zakresie i wyznaczenie terenów zagrożonych nadmierną emisją hałasu. Klimat akustyczny tej części wsi Kijowce kształtowany jest głównie przez ruch pojazdów na drogach gminnych i wewnętrznych stanowiących dojazdy do posesji oraz przez prowadzoną działalność rolniczą na działkach sąsiednich. W celu przeciwdziałania skali uciążliwości na etapie planu miejscowego należy wprowadzić standardy akustyczne dla terenu zabudowy mieszkaniowej lub zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Oznacza to, że zarówno zainwestowanie na tych obszarach, jak i w ich sąsiedztwie, nie może być przyczyną ponadnormatywnych obciążeń środowiska i zakłóceń życia lokalnej społeczności.

6.6.9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Z uwagi na ograniczony charakter planowanych inwestycji należy uznać, iż nie wprowadza się, żadnych znaczących oddziaływań na ten komponent środowiska poza tymi, które w sposób naturalny towarzyszą procesowi urbanizacji, tj. ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, hałas, ogrzewanie. Również ze względu na brak w granicach opracowania oraz w bezpośrednim sąsiedztwie złóż surowców mineralnych realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie mieć żadnego wpływu na zasoby naturalne.

6.6.10. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE

Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, kształtowania ładu przestrzennego, ochrony krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego, zabytków zmiana studium uwzględni strefy konserwatorskie ustalone w dotychczasowych dokumentach planistycznych tj. w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz we wnioskach złożonych przez Konserwatora Zabytków na etapie przystąpienia do opracowania niniejszej zmiany. Strefami tymi są strefa „OW” ochrony konserwatorskiej dla zabytków archeologicznych, stanowiąca jednocześnie obszar ujętym w wykazie zabytków oraz strefa „K” ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego.

Dzięki powyższym rozwiązaniom, możliwość negatywnego wpływu proponowanych ustaleń zostanie ograniczona do minimum.

6.7. EMISJA PÓŁ ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Na obszarze objętym zmianą studium nie ma napowietrznej linii elektroenergetycznej (sieć energetyczna jest skablowana), dlatego można powiedzieć, że nie występują żadne źródła promieniowania elektromagnetycznego.

W studium zamieszczono zapisy, iż: *Szczegółowe zasady dotyczące przebiegu projektowanych sieci, lokalizacji poszczególnych elementów infrastruktury oraz zakresu obsługiwanych terenów należy określić na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.* Przedstawione zapisy należy uznać za wystarczające, prawidłowe i służące ochronie przed ewentualnym promieniowaniem elektromagnetycznym.

6.8. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIU

Dotychczasowy rozwój przestrzenny tej części miejscowości doprowadził do umiarkowanego przekształcenia środowiska. Zgodnie z wiedzą o strukturze i funkcjonowaniu ekosystemów, wszystkie elementy biotyczne uwarunkowane są elementami abiotycznymi i jednocześnie wzajemnie na siebie wpływają oraz ulegają modyfikacji.

W przypadku braku realizacji ustaleń zmiany studium, najprawdopodobniej zostanie ograniczona możliwość rozwoju osadniczego i aktywizacji omawianego obszaru, a tereny będą zagospodarowywane jak dotychczas (uprawy polowe). Wówczas wpływ na środowisko pozostanie na dotychczasowym poziomie.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW I OBIEKTÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE

7.1. OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE FORMAMI OCHRONY PRZYRODY

Cały obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 PLH020065 Bierutów. *Obszar Natura 2000 PLH020065 Bierutów leży w dolinie Widawy przecinającej lekko falistą wysoczyznę morenową, częściowo sandrową, pochyloną ze wschodu na zachód. Obszar obejmuje mozaikę łąk wilgotnych i zalewowych oraz pastwisk urozmaiconych niewielkimi zagajnikami, a nad samym korytem łęgami wierzbowymi w różnym stanie zachowania, również bardzo cennych, z okazami starych drzew i dużą ilością martwego drewna. Tereny otwarte to w dużej mierze cenne siedliska antropogeniczne w postaci bardzo wilgotnych przez cały rok łąk ze związku *Calthion* i łąk świeżych. Siedliska te są miejscem występowania rzadkich owadów. Zidentyfikowane siedliska to: 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion*, 6430 Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne *Adenostylion alliariae*, *Convolvuletalia sepium*, 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe), 1337 Bóbr *Castor fiber*, 1355 Wydra *Lutra lutra*, 1145 Piskorz *Misgurnus fossilis*, 1149 Koza *Cobitis taenia*, 5339 Różanka *Rhodeus sericeus amarus*, 1060 Czerwończyk nieparek *Lycanea dispar*, 4038 Czerwończyk fioletek *Lycanea helle*.*

Projekt zmiany studium zawiera zapisy, iż w terenach położonych w granicach Obszaru Natura 2000 „Bierutów” PLH020065 zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan środowiska przyrodniczego, w tym stan siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000 oraz zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000.

Obszar objęty zmianą studium jest polem uprawnym, a więc nie stanowi on obszaru występowania cennych siedlisk przyrodniczych. Proponowana w projekcie zmiana charakteru zagospodarowania terenu z upraw polowych na tereny mieszkaniowo-usługowe nie przyczyni się zatem do zagrożenia funkcjonowania obszarów siedliskowych wyznaczonych w ramach obszaru PLH020065.

fot. 3. Obszar objęty projektem zmiany studium - istniejący stan zagospodarowania (źródło - wizja terenowa, październik 2018 r.)

Ponadto Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska informuje na swoich stronach internetowych o trwających pracach nad zmianami granic obszarów Natura 2000. Zmiany te są konsekwencją prac nad planami zadań ochronnych lub planami ochrony dla poszczególnych obszarów Natura 2000 i danych uzyskanych z przeprowadzanych inwentaryzacji przyrodniczych. Jedną z przyczyn zmiany granic przebiegu obszaru Natura 2000 PLH020065 Bierutów jest migracja motyla czerwonończyka fioletka z obszarów zabudowanych na podmokłe łąki znajdujące się w dolinie Widawy.

fot. 4. Obszar Natura 2000 PLH020065 oraz proponowana zmiany zasięgu Obszaru Natura (źródło - <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>)

Stanowisko GDOŚ jest następujące: *Po przeanalizowaniu procedowanych obecnie granic obszaru Natura 2000 Bierutów PLH020065 stwierdzono, iż procedowana obecnie zmiana granic obszaru Natura 2000 Bierutów PLH020065 uwzględnia wyłączenie z granic obszaru zabudowań wsi Kijowice i miejskiej oczyszczalni ścieków w Bierutowie”.*

Biorąc powyższe należy stwierdzić, iż analizowany projekt nie spowoduje zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w ramach obszaru Natura 2000 PLH020065 Bierutów.

7.2. GRUNTY ROLNE I LEŚNE

Realizacja proponowanych ustaleń zmiany studium wprowadzi pewne niekorzystne zmiany polegające na przeznaczeniu pod inwestycje części gruntów rolnych. Należy jednak wziąć pod uwagę, iż są to tereny predysponowane do takich zmian, gdyż obejmują grunty o małej przydatności rolniczej (klasa RVI). Zmniejszenie obszarów rolnych jest nieuniknionym skutkiem procesu rozwoju obszarów wiejskich, natomiast w tym przypadku kierunek zmian jest bardzo pozytywny i obejmuje tereny najmniej przydatne dla rolnictwa. Można więc uznać, iż projekt dąży by ograniczyć skutki procesów inwestycyjnych na rolniczą przestrzeń produkcyjną.

W granicach opracowania grunty leśne nie występują, w związku z tym ustalenia zmiany studium nie będą wywierać żadnych negatywnych skutków w tym zakresie.

7.3. OBSZARY Z UDOKUMENTOWANYMI ZŁOŻAMI SUROWCÓW NATURALNYCH I REGIONALNYMI ZASOBAMI WÓD

W granicach opracowania nie występują obszary z udokumentowanymi złożami surowców naturalnych i regionalnymi zasobami wód, w związku z powyższym nie przewiduje się żadnego wpływu ustaleń proponowanej zmiany studium w tym zakresie.

7.4. OCHRONA KRAJOBRAZU KULTUROWEGO, DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Zmiana studium uwzględnia strefy konserwatorskie ustalone w dotychczasowych dokumentach planistycznych oraz we wnioskach złożonych przez Konserwatora Zabytków na etapie przystąpienia do opracowania niniejszej zmiany tj. strefę „OW” ochrony konserwatorskiej dla zabytków archeologicznych, stanowiącą jednocześnie obszar ujętym w wykazie zabytków archeologicznych oraz strefę „K” ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego. Dzięki wprowadzeniu ww. ograniczeń możliwość negatywnego wpływu ustaleń zmiany studium zostanie ograniczony do minimum.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

8.1. DOKUMENTY NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM I WSPÓLNOTOWYM

Temat ochrony środowiska stanowi jedną z najważniejszych polityk Unii Europejskiej, ze względu na to, iż obejmuje swym zakresem wszystkie dziedziny życia społecznego i gospodarczego oraz przewiduje realizację działań o efektach długofalowych. W związku z tym, polityka wspólnotowa musi znajdować odzwierciedlenie w strategiach niższego rzędu. Podstawowym dokumentem w zakresie ochrony środowiska jest *VII Siódmy Unijny Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020 „Dobrze żyć w granicach naszej planety”*. Określa on ramy przyszłej polityki unijnej w dziedzinie ochrony środowiska. Dotyczy problemów regulowanych przez bardzo szeroki zakres prawodawstwa, z zakresu ochrony przyrody, zapobiegania zanieczyszczeniom wód, powietrza, gleby, ograniczania emisji hałasu, problemów gospodarki odpadami, ochrony klimatu, energetyki. Cele programu opierają się ponadto na zapisach dokumentów tj.: *Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r. – „Nasze ubezpieczenie na życie i nasz kapitał naturalny”, Plan działania prowadzący do przejścia na kon-*

kurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r., bierze także pod uwagę ustalenia *Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zrównoważonego Rozwoju (tzw. Rio+20)* przyjęte w czerwcu 2012 r.

Ww. dokumenty, w części związanej z zagospodarowaniem przestrzennym, zostały prawidłowo zaimplementowane, głównie poprzez wskazanie zasad zainwestowania terenów z uwzględnieniem integracji działań inwestycyjnych z wymogami ochrony środowiska. Ponadto projekt wskazuje właściwe rozwiązania w zakresie ochrony środowiska, co wpisuje się w ogólne zasady oszczędnego gospodarowania zasobami środowiska oraz likwidacji zanieczyszczeń najbliżej źródła.

8.2. DOKUMENTY NA SZCZEBLU KRAJOWYM

Nadrzędnym strategicznym celem polityki ekologicznej państwa sformułowanym w dokumencie *Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do 2016 r.* w zakresie planowania przestrzennego jest *uwzględnianie wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wdrożenie koncepcji korytarzy ekologicznych, uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, określenie zasad ochrony zasobów złóż kopalin, uwzględnienie wyników monitoringu środowiska w zakresie powietrza, wód i hałasu.*

Kluczowe cele w obszarze ochrony środowiska do roku 2020 zostały zdefiniowane w SRK (Strategia Rozwoju Kraju), BEiŚ (Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”), SZRWRiR (Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa), SIEG (Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki - Dynamiczna Polska), a ich uzupełnieniem i uszczegółowieniem w obszarze adaptacji do zmian klimatycznych jest SPA 2020 (Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020).

Zagadnienia poruszane w ww. dokumentach zostały uwzględnione poprzez: racjonalne wskazanie terenów inwestycyjnych, zaakcentowanie potrzeby ochrony dziedzictwa kulturowego oraz poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska.

8.3. DOKUMENTY NA SZCZEBLU WOJEWÓDZKIM

Nadrzędnym celem *Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 – 2017 z perspektywą do 2021 r.*, opartym na *Strategii działań dla województwa dolnośląskiego na lata 2014 – 2017 wraz z perspektywą do 2021 r. uwzględniającą zasadę zrównoważonego rozwoju w województwie dolnośląskim* jest dążenie do stworzenia „nowoczesnej gospodarki (efektywne wykorzystanie zasobów), harmonijny, zintegrowany rozwój przestrzenny oraz społeczno – gospodarczy w atrakcyjnym środowisku naturalnym” oraz realizacja określonych priorytetów ekologicznych, odnoszących się m.in. do aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym, ograniczenia negatywnego oddziaływania ze strony komunikacji, przemysłu, mieszkalnictwa, zrównoważonego rozwoju rolnictwa z poszanowaniem walorów środowiska i różnorodności, poprawy jakości środowiska – powietrza, wód, gleb, klimatu akustycznego, racjonalnego korzystania z zasobów naturalnych, ochrony przyrody i krajobrazu, kształtowania postaw ekologicznych.

Podobnie jak w przypadku dokumentów krajowych należy stwierdzić, że analizowany projekt prawidłowo realizuje zadania postawione przez dokumenty wojewódzkie. Analizowany dokument w wystarczającym zakresie przedstawia zagadnienia z zakresu ochrony środowiska tj. form ochrony przyrody, ochrony dóbr kultury, itd. Dodatkowo projekt nie wprowadza żadnych zmian, powodujących zagrożenia zdrowia mieszkańców, mienia i środowiska, a proponowane zainwestowanie zostało wprowadzone z poszanowaniem zrównoważonego rozwoju omawianego obszaru.

9. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ZAPISÓW ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć, wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. oraz z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799). Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane

blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, które ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogą powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Analizowany teren (działka nr 131, obręb Kijowice) nie jest położony w obszarze przygranicznym, a realizacja przewidzianego w zmianie studium sposobu zagospodarowania nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji nie stworzy żadnych negatywnych źródeł oddziaływania.

10. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA

10.1. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

W zakresie minimalizacji negatywnego oddziaływania *na gleby i powierzchnię terenu*, najważniejszym zadaniem będzie zapobieżenie przeznaczaniu nadmiernej ilości terenu pod powierzchnie utwardzone i zabudowane. Omawiany projekt realizuje ww. zadanie poprzez wprowadzenie zapisów dotyczących minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, maksymalnej powierzchni zabudowy.

W zakresie minimalizacji negatywnych skutków dla powietrza, najważniejszym zadaniem jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Omawiany projekt realizuje ww. zadanie poprzez zalecenie stosowania systemów ogrzewania opartych na odnawialnych źródłach energii bądź o zerowej emisji zanieczyszczeń (elektryczne systemy grzewcze). Ww. rozwiązania na tym etapie należy uznać je za wystarczające.

W zakresie minimalizacji negatywnego oddziaływania na wody, najważniejszym rozwiązaniem będzie modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacji, zastosowanie systemów gromadzenia i wywozów odpadów – powyższe rozwiązania zawiera przedstawiony projekt.

W celu ograniczenia emisji hałasu i zapewnienia odpowiedniej ochrony akustycznej terenów przyległych do obszaru objętego zmianą najważniejszym rozwiązaniem będzie, na etapie planu miejscowego wprowadzenie konieczności zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, zgodnie z zasadami określonymi w aktualnych aktach prawa.

10.2. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM

Studium jest opracowaniem, mającym na celu wskazanie właściwych kierunków zrównoważonego rozwoju gminy. Ze względu na dużą elastyczność dokumentu, trudno jest w sposób dosłowny i szczegółowy określić wielkość i charakter oddziaływań, jaki powstanie w związku z realizacją planowanych inwestycji.

Biorąc pod uwagę cel i geograficzny zasięg opracowania, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.), prognoza oddziaływania winna przedstawiać rozwiązania alternatywne, do tych zawartych w projektowanym dokumencie.

Wszelkie prace projektowe były na bieżąco konsultowane i analizowane pod względem istniejących uwarunkowań zarówno przyrodniczych jak i planistycznych, dlatego też w tym kontekście, nie ma potrzeby wskazywania rozwiązań alternatywnych. Ponadto uszczegółowienie zapisów na poziomie realizacji planu miejscowego, w dużym stopniu ograniczy ich ewentualny niekorzystny wpływ na środowisko.

Ocenia się, iż ustalenia zawarte w analizowanym dokumencie są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony szeroko pojętego środowiska (przyrodniczego, kulturowego, życia człowieka), a możliwościami rozwoju omawianej miejscowości. W możliwy sposób wykorzystują instrumenty plani-

styczne służące do zrównoważonego rozwoju, nie ingerują w obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, zawierają wiele rozwiązań korzystnych dla środowiska.

Jedyną możliwą alternatywą w tym przypadku byłaby tzw. „opcja zerowa” – polegająca na rezygnacji z zamierzenia. Niemniej jednak ze względu na argumenty, wynikające z analizy zasadności przystąpienia do opracowywania zmiany studium, wskazujące iż realizacja ustaleń dokumentu stanowić będzie podstawę prawidłowego zagospodarowania tego fragmentu gminy, określając na najbliższe lata jego politykę przestrzenną – rozwiązanie to zostało pominięte.

10.3. OCENA MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ELIMINUJĄCYCH LUB OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W TYM NA KRAJOBRAZ, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Analizując całokształt zagadnień przyrodniczych na opracowywanym obszarze można stwierdzić, że zamierzenia podane w zmianie studium, uwzględniają zasady ochrony środowiska w stopniu należyтым, ograniczając możliwość powstania istotnego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz zdrowie ludzi.

10.4. PROPOZYCJE INNYCH USTALEŃ SPRZYJAJĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA

Z uwagi na formę przyszłych inwestycji oraz proponowane zapisy związane z ochroną środowiska naturalnego, nie wskazuje się potrzeby wprowadzania dodatkowych ustaleń mających na celu polepszenie ochrony środowiska i zdrowia ludzi.

11. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ PROPOZYCJE CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

W zakresie częstotliwości przeprowadzania analiz aktualności zarówno studium, jak i planów miejscowych przepisy *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* przewidują iż wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach oraz wnioskach w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego, a następnie przekazuje radzie gminy wyniki tych analiz, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Z kolei rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania mające na celu uaktualnienie tych opracowań. Podstawowym kryterium oceny powinny być nie tylko zapisy planów, ale również ich konkretna realizacja w terenie. Ponieważ ww. analiza sporządzana jest przynajmniej raz w czasie trwania kadencji postuluje się, aby obejmowała nie tylko ocenę stanu zagospodarowania, ale również aspekty środowiskowe. Jednocześnie skutki realizacji postanowień zmiany studium będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa mieszkańców, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

Studium, jako dokument o charakterze strategicznym, nie jest podstawą do realizacji poszczególnych przekształceń. Dopiero późniejsze uszczegółowienie na poziomie planu miejscowego, sprecyzuje działania w ramach, których można ustalić metody analizy skutków ich realizacji.

12. STRESZCZENIE

Niniejszy dokument stanowi prognozę oddziaływania na środowisko do projektu *zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Bierutów dla terenów położonych we wsi Kijowice - dz. nr 131/1*.

Opracowany został na podstawie analizy ww. projektu oraz materiałów dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego. Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, projekt uwzględnia wszystkie najważniejsze komponenty środowiska naturalnego i ich wzajemne powiązania.

Przedstawiony do analizy dokument przewiduje lokalizację terenu M/U 1 (tereny o charakterze wiejskim o wiodącej funkcji: mieszkalnictwo i usługi) jako kontynuację rozwoju istniejącej jednostki osadniczej wsi Kijowice.

Rozpatrując ustalenia zmiany studium należy uznać, iż nastąpią pewne negatywne zmiany tj.: przeznaczenie pod zainwestowanie części gruntów rolnych (kl. RVI), ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, wzrost powierzchni utwardzonych oraz emisji zanieczyszczeń. Jednak ze względu na charakter zagospodarowania oraz jego bardzo ograniczony zasięg ocenia się iż, zmiany w stosunku do stanu istniejącego będą niewielkie a ich zakres ograniczy się jedynie do części terenu związanej bezpośrednio z inwestycją. Zapisy studium regulują podstawowe kwestie dotyczące zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną, ciepło, gospodarki odpadami, odprowadzenia ścieków, lokalizacji zabudowy oraz wprowadzają ograniczenia w zakresie zagospodarowania, wynikające z przepisów ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Zachowanie ww. ustaleń zawartych w projekcie spowoduje, iż zagrożenie płynące ze zmian sposobu użytkowania terenów nie będzie znaczące. Ponadto nowe zagospodarowanie, będzie generować pozytywne zjawiska poprzez możliwość rozwoju gospodarczego lokalnej społeczności oraz aktywizację terenów wiejskich.

Zestawienie w prognozie potencjalnych zagrożeń oraz przedstawione przewidywane skutki realizacji zmiany studium, nie są równoznaczne z likwidacją czy wyeliminowaniem wszelkich zagrożeń dla środowiska, jakie mogą w przyszłości powstać w wyniku realizacji inwestycji. Na etapie sporządzania prognozy skutków ustaleń oddziaływania na środowisko, sygnalizuje się jedynie możliwość wystąpienia zagrożeń, zaś likwidacja bądź ich zmniejszenie, możliwe jest dopiero na etapie realizacji poszczególnych inwestycji.

Robert Flis

Załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.), ja niżej podpisany Robert Flis

oświadczam

iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 przytoczonej powyżej ustawy w zakresie przygotowania zawodowego do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko tj. ukończyłem jednolite studia magisterskie na kierunku inżynieria środowiska.

Jednocześnie informuję, iż jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Robert Flis